

Հաստատում եմ

Երևանի Ստ. Զորյանի անվան թիվ 56

հիմնական դպրոցի տնօրեն Ս. Գալստյան

01.09.2023թ.

**Ուսումնական հաստատության դասարանի ղեկավարի
աշխատանքային տարեկան ծրագիր**

ՀՀ ԿԳՄՄՆ

,Երևանի Ստ. Զորյանի անվան թիվ 56 հիմնական դպրոցն

ՊՈԱԿ

Դասարան՝ 7 բ

Դասղեկ՝ Ե.Ոսկանյան

ԿՐԹԱԿԱՆ-ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ

ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Ներածություն(դասարանի ընդհանուր բնութագիրը) 7-րդ դասարանում սովորում են 17 աշակերտ՝ 9 աղջիկ և 8 տղա: Դասարանում ձևավորված է առողջ կուլեկտիվ, որի շնորհիվ յուրաքանչյուր ոք ձգտում է իր հաջողություններով ուրախացնել կամ դժվարությունները կիսել հարազատ դարձած մարդկանց հետ: Ընդհանուր առմամբ 6-րդ դասարանի աշակերտները կազմակերպված են, ընկերասեր, ազնիվ, պարտաճանաչ: Դասապրոցեսին ցուցաբերում են ակտիվություն, ունեն պատշաճ վերաբերմունք բոլորի հանդեպ:

2. Ուսումնադաստիարակչական նախատեսվող աշխատանքներն ուսումնական տարվա ընթացքում ներկայացվում է միջոցառումների օրացույցային պլանի աղյուսակ: Պետք է իրականացվի հայեցի, գեղագիտական, բարոյական, հայրենասիրական, սպորտային, քաղաքացիական դաստիարակությանը նպատակաուղղված միջոցառումներ, բաց դասեր, սպորտլանդիաներ, էքսկուրսիաներ, աշակերտների հայացքների, մոտեցումների բացահայտման ուղղությամբ քայլեր: Կարևորագույն միջոցը դասապրոցեսն է, որի ընթացքում երեխաներին տրվում են գիտելիքներ, կարողություններ և հմտություններ, ինքնուրույնության նախաձեռնում, հանդուրժողականության արտահայտում:

3. Հայեցի դաստիարակություն

3.1 Հոգևոր դաստիարակությունը սկսվում է հայրենիքի հանդեպ սիրուց: Հայրենիքը սկսվում է տնից, հողից, ջրից: Հայեցի դաստիարակություն նշանակում է սիրել հայոց լեզուն, մեր ավանդույթներն ու սովորույթները, երգն ու պարը, մշակույթը, ազգային նվաճումները, հայտնագործությունները:

3.2 Գեղագիտական դաստիարակությունը մանկավարժների և դաստիարակողների համատեղ գործունեության գործընթաց է, որը ձևավորում է գեղագիտական կուլտուրա: Գեղագիտական դաստիարակության զարգացմանը մեծապես նպաստում են արվեստի օջախներ այցելելը, էքսկուրսիաները և այլն:

3.3 Ռազմա-հայրենասիրական դաստիարակություն- Հայրենասիրությունը դա սերն է հայրենիքի, սեփական երկրի նկատմամբ: Դա հոգատարությունն է հայրենիքի հանդեպ և հանուն հայրենիքի սեփական անձի զոհողությունն է: Պետք է հարգել և սիրել մեր հայրենիքը:

3.4 Ֆիզիկական դաստիարակությունը ուղղված է սովորողների օրգանիզմի ձևաբանական ու ֆունկցիոնալ կատարելագործմանը, արտաքին միջավայրի անբարենպաստ պայմանների դեմ կայունության ձևավորմանը, հիվանդությունները կանխելուն և առողջության պահպանմանը:

3.5 Աշխատանքային դաստիարակություն նշանակում է գուգակցել սովորողների մտավոր և ֆիզիկական աշխատանքի ձևերը: Այդ իսկ պատճառով պետք է անընդհատ հարստացնել և համալրել նրանց աշխատանքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները և հմտությունները:

3.6 Բնապահպանական դաստիարակության նպատակը շրջապատող միջավայրի նկատմամբ դպրոցականների պատասխանատվության ձևավորումն է: Պետք է անձի մեջ դաստիարակել, որ բնությունը ազգային հասարակական հարստություն է, որը պետք է պահպանել խնամքով:

4. Դպրոց- ընտանիք կապը ձևավորվում է ծնողների և մանկավարժների համատեղ գործունեությունից: Այդ համատեղ գործունեությունը նախատեսում է երեխայի հանդեպ միասնական պահանջների մշակում: Ծնողներին պետք է ներգրավել դպրոցական աշխատանքների կատարմանն ու կազմակերպմանը:

Ուսումնական շաբաթներ	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների բովանդակությունը	Կատարման ժամկետը	Կատարող
1.	Կարգապահություն	01.09.2023թ.	դասուղեկ
2.	Ճանապարհային երթևեկության կանոնների վերաբերյալ գիտելիքների ստուգում	08.09.2023թ.	դասուղեկ
3.	Պաշտպանության կոլեկտիվ միջոցներ	15.09.2023թ.	դասուղեկ
4.	Համարձակություն	22.09.2023թ.	դասուղեկ
5.	Աշակերտների գործողությունները հնարավոր բնական աղետների ժամանակ	29.09.2023թ.	դասուղեկ
6.	Իմ սիրելի հերոսը	06.10.2023թ.	դասուղեկ

7.	Բարեկամությունը սկսվում է ժպիտից	13.10.2023թ.	դասուղեկ
8.	Իմ տունը իմ հայրենիքն է	20.10.2023թ.	դասուղեկ
9.	Ք/պ Տվյալ բնակավայրում, տարածքում հնարավոր բնական աղետները	03.11.2023թ.	դասուղեկ
10.	Մեր ընտանիքը	10.11.2023թ.	դասուղեկ
11.	Հայաստանի զինանշանի և դրոշի պատմությունը	17.11.2023թ.	դասուղեկ
12.	Մեր երկրի օրհներգի ստեղծման պատմությունը	24.11.2023թ.	դասուղեկ
13.	Հարձակման ժամանակակից միջոցներ	01.12.2023թ.	դասուղեկ
14.	Աշակերտների գործողությունները հակառակորդի հնարավոր հակահարձակման ժամանակ	08.12.2023թ.	դասուղեկ
15.	Հայկական ազգային երգեր	15.12.2023թ.	դասուղեկ

16.	Ք/պ << Բնական աղետներ, ինչ է երկրաշարժը>> <<Հայկական լեռնաշխարհի անցյալում տեղի ունեցած երկրաշարժերը>> և <<Անհրաժեշտ գիտելիքների երկրաշարժից պաշտպանվելու համար>>	22.12.2023թ.	դասուղեկ
17.	Մեր երկրին հերոսական անցյալը	12.01.2024թ.	դասուղեկ
18.	Իմ հայրենիքի պատմության հայտնի էջերը	19.01.2024թ.	դասուղեկ
19.	Ք/պ Արտակարգ իրավիճակներում բնակչության պաշտպանության համակարգը, խնդիրները	26.01.2024թ.	դասուղեկ
20.	Ազատամարտի հերոսները	02.02.2024թ.	դասուղեկ
21.	Ինչպես գեղեցիկ և ճաշակով հագնվել	09.02.2024թ.	դասուղեկ
22.	Ի՞նչ է ընկերությունը և բարեկամությունը	16.02.2024թ.	դասուղեկ
23.	Ո՞վ է ընկերը	23.02.2024թ.	դասուղեկ
24.	Ք/պ Աշակերտների գործողությունները հնարավոր բնական աղետների ժամանակ	01.03.2024թ.	դասուղեկ
25.	Ժպիտը մարդու կյանքում	08.03.2024թ.	դասուղեկ
26.	Հետաքրքրությունը լա՞վ հատկանիշ է թե՛ վատ	15.03.2024թ.	դասուղեկ
27.	Տվյալ բնակավայրում,, տարծքում հնարավոր բնական աղետի քարտեզագրում	29.03.2024թ.	դասուղեկ
28.	Ինչպես գեղեցիկ և ճաշակով հագնվել	05.04.2024թ.	դասուղեկ
29.	Աշակերտների գործողությունները հակառակորդի հնարավոր հակահարձակման ժամանակ	12.04.2024թ.	դասուղեկ
30.	Քաղաքավարության կանոնները	19.04.2024թ.	դասուղեկ
31.	Հարգանքը մեծերի նկատմամբ	26.04.2024թ.	դասուղեկ
32.	Տվյալ բնակավայրում,, տարծքում հնարավոր բնական աղետի քարտեզագրում	03.05.2024թ.	դասուղեկ
33.	Գյուղ կանգնի, գերան կոտրի	10.05.2024թ.	դասուղեկ
34.	Հաղթում է նա, ով չի հանձնվում	18.05.2024թ.	դասուղեկ

Դասադեկի աշխատանքի բնույթը, մանկավարժական գործառույթները, նպատակը և աշխատանքի ուղղությունները

Դասադեկները դասարանի հետ հիմնական աշխատանք վարողներն են: Գործունեության շրջանակը ենթադրում է հետևյալ աշխատանքները.

Դասարանում ուսումնադաստիարակչական գործընթացի կազմակերպում

- 1) հետևում է աշակերտների հաճախելիությանը (մատյանում նշում բացակայությունները, հետևում է, որ դրանց համար փաստաթուղթ ներկայացվի),
- 2) աշխատում է առարկայական ուսուցիչների հետ՝ առաջադիմության բարձրացման ուղղությամբ (պարբերաբար ստուգում է օրագրերը, վերլուծում է ընթացիկ և վերջնական գնահատականները)
- 3) հետևում է աշակերտների կարգապահությանը:

Աշակերտների հետ արտադասարանական դաստիարակչական աշխատանքի կազմակերպում

- 1) կազմակերպում է դասարանական ժողովներ,
- 2) կազմակերպում է կոլեկտիվ ստեղծագործական աշխատանքներ,
- 3) կազմակերպում է այցելություններ թատրոն, համերգասրահ, թանգարաններ, ցուցահանդեսներ
- 4) Սովորողների հանրօգուտ աշխատանքի (նպրոցամերձ տարածքի մաքրում և այլն) կազմակերպում:

Աշխատանք սովորողների ծնողների հետ

- ✓ ծնողներից ակնկալում է, որ հետևեն երեխայի առաջադիմությանը,
- ✓ ծնողների հետ անհատական զրույցներ է ունենում,
- ✓ ծնողական ժողովներ է կազմակերպում:

Ծանոթացում սովորողների սոցիալական պայմաններին

- 1) ծանոթանում է սովորողների ընտանիքի կազմին,
- 2) նրանց բնակարանային և կենցաղային պայմաններին
- 3) բարոյահոգեբանական պայմաններին

Դասարանի աշակերտների սննդի կազմակերպում (կյութական օգնության կազմակերպում):

Թղթավարություն

ամփոփում է աշակերտների առաջադիմության տվյալները, լրացնում է դասամատյանը, լրացնում է անձնական գործերը, մշակում է դասադեկի աշխատանքային պլան:

Դաստիարակական ժամի դաստիարակչական

գործառույթները

Դաստիարակական ժամը աշակերտների հետ դաստիարակչական աշխատանքի կազմակերպման կարևորագույն ձևերից մեկն է: Այն ներառվում է դասացուցակի մեջ և անց է կացվում յուրաքանչյուր շաբաթ՝ որոշակի օր:

Դաստիարակական ժամի ձևերը տարբեր են. դասախոսություն, զրույց, բանավեճ, վիկտորինա, մրցույթ, խաղ, կոնֆերենս, հեռակա ճանապարհորդություն, տոն և այլն:

Դաստիարակական ժամը կատարում է հետևյալ դաստիարակչական ֆունկցիաները. կրթական, կողմնորոշման, ուղղորդման և ձևավորման:

Կրթական ֆունկցիա - կարևորվում է նրանով, որ դաստիարակչական ժամը ընդլայնում է աշակերտների գիտելիքների շրջանակը: Դաստիարակական ժամի առարկա կարող է հանդիսանալ գիտությունների տարբեր ոլորտներից բերված տեղեկություններ, սոցիալական կյանքի երևույթներ, երեխաների հոգեբանական խնդիրներ:

Կողմնորոշող ֆունկցիա - նպաստում է իրադարձություններին և երևույթներին բարոյական գնահատական տալու ժամանակ՝ հենվելով բարոյական և հոգևոր արժեքների վրա, աշակերտների մոտ աշխարհի հանդեպ որոշակի վերաբերմունքի ձևավորմանը: Հաճախ դաստիարակական ժամերը օգնում են աշակերտներին կողմնորոշվել հասարակական արժեքների մեջ:

Ուղղորդող ֆունկցիա - դաստիարակչական ժամի այս ֆունկցիան նախատեսում է աշակերտների գործունեության կազմակերպում, ազդելով նրանց վարքագծի վրա, որպեսզի գիտելիքները վերածվեն համոզմունքի:

Ձևավորող ֆունկցիա - արտահայտվում է աշակերտների մոտ իրենց արարքների և իրենք իրենց գնահատելու կարողության ձևավորման մեջ, օգնում է վարել երկխոսություն, շարադրել փաստերով, արտահայտել սեփական կարծիքը:

Հաճախ դաստիարակչական ժամը միաժամանակ կատարում է նշված բոլոր չորս ֆունկցիաները. այն և՛ կրթում, և՛ կողմնորոշում, և՛ ուղղորդում, և՛ ձևավորում է աշակերտներին: Այս ֆունկցիաները, հնարավորինս պետք է արտացոլվեն դաստիարակչական միջոցառման նպատակի ձևակերպման մեջ:

Դասղեկի ժամերի թեմատիկան տարբեր է: Դասղեկի ժամերը կարող են նվիրվել.

- բարոյաէթիկական
- գիտության և իմացության
- գեղագիտական
- պետության և իրավունքի
- հիգենայի և առողջ ապրելակերպի
- հոգեբանական
- բնապահպանական
- համադպրոցական /կարևոր հասարակական իրադարձությունների, տոնական օրերի/ խնդիրների:

Դասղեկի խնդիրը – ստեղծել մանկավարժական տարածք երեխայի ինքնության զարգացման, նրա ներաշխարհի հարստացման համար:

Լավ է, երբ երեխաների հետ շփվելիս դաստիարակը կառաջնորդվի յուրահատուկ կանոնակարգով, որը իր մեջ ներառում է այսպիսի կանոններ.

- Միրել երեխաներին
- Երբեք չմոռանալ խրախուսել երեխաներին լավ արարքի համար
- Երբեք չհամեմատել երեխաներին
- Չունենալ սիրելիներ
- Երբեք չբողոքել երեխաներից
- Կարողանալ ներել
- Կարողանալ օգնել
- Կարողանալ համբերել և սպասել
- Կարողանալ հետաքրքիր մարդ լինել
- Կարողանալ սիրով պահանջել և սիրել պահանջելով
- Կարողանալ յուրաքանչյուրի համար բարի խոսքեր գտնել
- Կարողանալ ընդհանուր լեզու գտնել ուսուցիչների և ծնողների հետ
- Կարողանալ ցանկացած աշխատանք կատարել երեխաների հետ
- Յուրաքանչյուր երեխայի մոտ գտնել կարևոր որակներ և ջանալ զարգացնել դրանք
- Ամեն ինչ հորինել նրանց հետ միասին, այլ ոչ թե նրանց փոխարեն
- Սովորեցնել երեխաներին բարություն, պատասխանատվություն, հարգանք իրենց և մյուսների նկատմամբ:

Դասղեկությունը բավականին աշխատատար, բարդ գործ է: Միշտ պետք է զբաղվել երեխաների հետ, միշտ նոր սնունդ տալ նրանց ուղեղին, պատկերացմանը, հոգուն, արդյունքը երկար սպասել չի տա:

✓ Ծնողական ժողով

Քննարկվող հարցեր		Ամիս, ամսաթիվ
1.	.Դասարանական ծնողական խորհրդի ընտրություն: .Կարգապահական հարցերի քննարկում: .Հակահամաճարակային կանոնների պահպանման հետ կապված հարցերի քննարկում:	07.09.2023
2.	.Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ամփոփում: Ընթացիկ հարցեր	22.12.2023

3.	1. Կարգապահական հարցերի քննարկում 2.Ուսման առաջադիմության և բացակայությունների հետ կապված հարցերի քննարկում 3.Պատմամշակութային էքսկուրսիայի կազմակերպում 4. Ընթացիկ հարցեր	07.03.2024
4.	1.2022-2023 ուսումնական տարվա ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ամփոփում 2. Ընթացիկ հարցեր	28.05.2024